

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет біоресурсів і природокористування України
Освітня програма	36894 Історія України
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет біоресурсів і природокористування України
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36894
Назва ОП	Історія України
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Синявська Лариса Іванівна, Лоза Анна Миколаївна, Докашенко Галина Петрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	14.03.2024 р. – 16.03.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/vidomosti_samoanalizu_03_2_istoriya_ta_arheologiya_2024.pdf
Програма візиту експертної групи	https://nubip.edu.ua/node/119651 (анонси програм стажування, наукових заходів)

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Національний університет біоресурсів і природокористування, який бере початок від сільськогосподарського відділення Київського політехнічного інституту (1898 р.), є провідним вищим аграрним закладом освіти та одним із найбільш сучасних та перспективних ЗВО України в цілому. Позиція Університету в освітньому просторі України визначається високою академічною культурою, атмосферою взаємоповаги всіх учасників освітнього процесу, потужною просвітницькою та волонтерською діяльністю. Освітньо - наукова програма “Історія України” за спеціальністю 032 Історія та археологія, та організований відповідно до неї освітній процес, загалом відповідають критеріям акредитації освітніх програм третього рівня вищої освіти. Кадрове, матеріально-технічне, методичне забезпечення створили можливості для успішної реалізації ОНП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

потужна локальна нормативна база, яка базується на загальнодержавних законодавчих актах, враховує мету і завдання ЗВО, а також особливості освітнього процесу на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти (з усіх основних питань організації освітнього процесу на цьому рівні Університет має спеціально розроблені Положення); налагоджена комунікація між усіма учасниками освітнього процесу; потужна і стимулююча система рейтингування та преміювання НПП, яка передбачає оптимальне поєднання моральних та матеріальних форм стимулювання, націлює викладачів на постійне підвищення кваліфікації та професійне зростання; націленість на реалізацію студентоцентрованого навчання, наочне проявлення цього у всебічній підтримці студентських ініціатив, високому рівні соціальної та консультативної підтримки здобувачів; потужна матеріально-технічна база та активне залучення коштів від різних зовнішніх донорів (навчальна площа всіх приміщень складає 107186 кв.м, з яких 106890 кв.м (99,7%) власні приміщення ЗВО, наявні спортивно-оздоровчий комплекс, два стадіони, будинок для викладачів, укриття, відповідне обладнання та устаткування); наявність наукової школи істориків аграрників та прагнення продовження її традицій; функціонування єдиної, доступної та якісно наповненої системи дистанційного навчання Eleap; надання можливостей для апробації власних наукових доробків аспірантами шляхом участі у наукових гуртках, публікації у фаховому виданні ЗВО “Вісник аграрної історії”, участі у конференціях в межах НУБіП, а також матеріальне сприяння у публікації в наукових виданнях поза університетом та відшкодування коштів витрачених на поїздки на конференції та наукові заходи; існування в ЗВО ресурсів для отримання здобувачами психологічної підтримки; функціонування сучасного “IQ простору” - інноваційного освітнього та креативного хабу, послугами якого безоплатно можуть користуватись здобувачі освіти.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Здійснити повноцінне залучення до навчального процесу роботодавців та стейкхолдерів, розробити щорічні плани їх запрошення; Вдосконалити і поширити практику зарахування результатів неформальної освіти в навчальному процесі із зрозумілими критеріями оцінювання на кожному ОК, роз'яснити здобувачам конкретні механізми зарахування; Звернути увагу на коректність заповнення індивідуальних планів аспірантів, зокрема, не допускати пропуски в розділі “оцінки виконання роботи науковим керівником”, “суми балів” за вивчення навчальних дисциплін, внести всі необхідні дані до кінця поточного навчального року; Активізувати участь здобувачів в програмах академічних обмінів на практичному рівні через визначення можливостей ЗВО-партнерів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Місія Університету: створювати, систематизувати, зберігати і поширювати сучасні наукові знання для покращення якості життя людей; готувати фахівців європейського і світового рівня інтелектуального та особистісного розвитку (<https://nubip.edu.ua/about>) відтворена в меті ОНП, яка полягає в підготовці наукових та науково-педагогічних

працівників, висококваліфікованих фахівців європейського рівня в галузі історії та археології, здатних представляти результати наукового пошуку у самостійних та оригінальних наукових дослідженнях, а також вирішувати складні гуманітарні завдання для досягнення Цілей сталого розвитку України до 2030 р. (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u362/032_istoriya_ukrayini_onp_2023_1.pdf). Основні положення освітньо-наукової програми “Історія України” безпосередньо співвідносяться з положеннями стратегічного документу ЗВО “Програмою розвитку Національного університету біоресурсів і природокористування України на 2021-2025 роки “Голосіївська ініціатива - 2025”(https://nubip.edu.ua/node/3980). Місце даної ОНП в Університеті відповідає на суспільний виклик визначення та формування нових суспільних цінностей та духовних орієнтирів. Увагу до ОНП продемонстрували на відеоконференції №1 керівники навчального закладу, зокрема ректор Ніколаєнко С.М. Унікальність ОНП полягає в створенні, функціонуванні та подальшому розвитку наукової школи істориків-аграрників, яку заснував Л.Ю.Беренштейн. Упродовж 1965-1990 рр. він здійснював керівництво цільовою програмою “Історичні та соціальні аспекти аграрних відносин в Україні (з 1917 р.)”, в реалізації якої взяли участь 120 науковців з більше ніж 20 навчальних закладів. За тематикою цільової програми в період з 1965 до 2010 рр. 76 осіб захистило кандидатські та докторські дисертації (<https://nubip.edu.ua/node/119651>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ОНП розроблялася й функціонує на підставі активної співпраці з усіма заінтересованими сторонами, з усіма учасниками освітнього процесу. Вивчення відомостей про самооцінювання, матеріалів сайту, результати відкритої зустрічі, зустрічі з роботодавцями, академічним персоналом та здобувачами надали можливість ЕГ пересвідчитися в реальності активної участі стейкхолдерів в моніторингу та модернізації ОНП, а також зацікавленості в цій участі членів групи забезпечення, наприклад за пропозицією представників академічної спільноти О. П. Тригуба в ОНП було внесено ОК 6, за пропозицією О. В. Набоки – ВК 7 ; за пропозицією здобувачки Щевцової Є. внесено ВК 10 (наявності цієї ВК вже скористався здобувач Ніколаєв О.), за пропозицією роботодавців - Левченко Л. - ВК8, ВК 9. та ін. В Університеті діє інноваційне Положення про систему взаємодії учасників освітнього процесу при підготовці фахівців III-го освітньо-наукового рівня та акредитації їх програм (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/polozhennya_akreditaciya_02.06.pdf), в якому визначено функції всіх учасників освітнього процесу. В п.4.5 Положення надано характеристику прав, обов'язків, відповідальності гарантів освітніх програм. Вказане Положення значно сприяє налагодженню співпраці, взаємодії всіх зацікавлених сторін в створенні, реалізації, модернізації ОП. Важливу роль в цьому процесі відіграє також Науково-методична рада гарантів освітньо-наукових програм, яка діє на підставі відповідного Положення (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/polozhennya_rada_garantiv.pdf).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Врахування тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці, а також галузевого контексту знайшло відображення в динаміці розвитку освітньо-наукової програми за останні роки: так в ОНП 2020 р. передбачено було 40 кредитів освітньої складової, з яких 4 кредити відводилося на практичну підготовку; в ОНП 2021 при збереженні кількісних показників додано ЗК 15, СК 14 та ПРН 14, які націлюють на вдосконалення етичних норм викладацької діяльності та вміння репрезентувати результати досліджень в ЗМІ та ін.; в ОНП 2022 р. з'явилися компетентності та відповідні ПРН з метою розвитку професійної майстерності та постійного самовдосконалення; в ОНП 2023 р. відбулися значні кількісні зміни - збільшення освітньої складової до 60 кредитів, з яких 8 кредитів - практична підготовка і виокремлено нову ОК - Організація проведення наукових досліджень. Вказані зміни мають на меті досягнення професійного рівня викладацької діяльності, актуалізацію сучасних проблем психолого-педагогічної науки, підвищення вимог до наукового дослідження. Регіональний контекст простежується у спрямуванні наукових пошуків здобувачів вищої освіти на вивчення історії Київщини, особливостей регіону пострадянського простору в дослідженнях здобувачів Сорокіна А, Алєєвої Я. Експерти мали можливість пересвідчитися також в активному використанні досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм, особливо під час відкритої зустрічі, яку відвідало п'ятнадцять представників вітчизняних ЗВО. Відбулося кваліфіковане фахове обговорення як даної освітньо-наукової програми, так і тенденцій розвитку історичної науки в цілому. Під час зустрічей з гарантом, академічним персоналом, членами групи забезпечення знайшли підтвердження положення, викладені у Відомостях про самооцінювання, щодо врахування досвіду іноземних освітніх програм.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній. Програмні результати навчання відповідають Національній рамці кваліфікацій для 8-го кваліфікаційного рівня. Усі окреслені знання,

розуміння, уміння/навички, методи застосування знань і розуміння, формулювання суджень представлені в ОНП, зокрема націленість випускників програми на здатність продукувати інноваційні ідеї та концепції, розв'язувати комплексні проблеми в історико-педагогічній діяльності, здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей. В основному фокусі ОНП детально визначено відповідність ПРН вимогам вказаного рівня НРК, що знайшло підтвердження під час акредитаційної експертизи.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОНП “Історія України” є логічною ланкою в реалізації стратегії Національного університету біоресурсів і природокористування України, яка забезпечує історико-культурну складову освітнього процесу та сприяє формуванню свідомої та соціально-відповідальної громадянської позиції здобувачів. В її змісті враховано позиції та потреби заінтересованих сторін, тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Експертна група відзначає позитивну динаміку розвитку освітньо-наукової програми на основі порівняльного аналізу ОНП 2020-2023 рр. Унікальність ОНП полягає в дотриманні та розвитку наукової школи істориків-аграрників з наявністю основних ознак наукової школи, таких як - наявність наукових лідерів, значущість одержаних результатів, високий авторитет в історичній галузі, спільні наукові погляди, висока кваліфікація дослідників та згуртованість навколо провідного вченого - засновника школи та його учнів. Експертна група відзначає наявність інноваційної локальної нормативної основи для об'єднання зусиль всіх зацікавлених сторін - Положення про систему взаємодії учасників освітнього процесу при підготовці фахівців III-го освітньо-наукового рівня та акредитації їх програм, в якому, зокрема, визначається статус гаранта освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін в дотриманні вимог Критерію 1 не виявлено. Рекомендовано продовжити дослідження аграрної історії України й розвиток наукової школи істориків-аграрників.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП “Історія України” відповідає всім підкритеріям Критерію I, наявність наукової школи та потужної локальної нормативної бази в підготовці докторів філософії надає їй унікальності, що дає підстави визначити цей критерій на рівні А.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній. Локальною нормативною базою для укладання освітньо-наукової програми “Історія України” стали Положення про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії у Національного університету біоресурсів і природокористування України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pro_osvitno-naukovi_programi.pdf), Положення про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів ступеня PhD в Національному університеті біоресурсів і природокористування України (<https://nubip.edu.ua/node/90928/4>), Положення про систему взаємодії учасників освітнього процесу при підготовці фахівців III-го освітньо-наукового рівня та акредитації їх програм (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/polozhennya_akreditaciya_02.06.pdf). Обсяг навчального навантаження складає на ОНП 60 кредитів ЄКТС (відповідна норма законодавства 30-60 кредитів). Обов'язкові складові освітньо-наукової програми (45 кредитів) представлено наступним чином: освітня складова, за якою аспірант проводить дослідження, – 19 кредитів ОК 5, ОК 6, ОК 7 (за нормою щонайменше 12 кредитів ЄКТС); освітня складова, що формує загальнонаукові компетентності, – 4 кредити ОК 1 (за нормою щонайменше 4-6 кредитів ЄКТС); освітня складова з набуття універсальних навичок дослідника, – 4 кредити ОК 4 (за нормою 6 кредитів ЄКТС); освітня

складова, що формує мовні компетентності іноземною мовою, – 6 кредитів ОК 2 (за нормою щонайменше 6-8 кредитів ЄКТС). На освітні компоненти вибіркової частини виділено 15 із 60 кредитів ЄКТС, що складає 25 %. Освітня складова з набуття універсальних навичок дослідника доповнюється ОК 7 - Актуальні проблеми історичного дослідження (6 кредитів), в якій визначаються особливості історичного дослідження. Таке співвідношення відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Навчальні дисципліни викладаються послідовно і логічно, що дає можливість поступово формувати загальні та спеціальні компетентності. Програмні результати навчання досягаються обов'язковими освітніми компонентами, вибіркові освітні компоненти вдосконалюють, розширюють, поглиблюють наявні програмні результати навчання, не формуючи нових. У той же час має місце ситуація, коли в матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми ПРН 8 (Бути обізнаними із законодавством, зокрема в питаннях захисту прав інтелектуальної власності та дотримуватись принципів академічної доброчесності) не визначається жодною дисципліною. Однак знайомство з силабусами та робочими програмами навчальних дисциплін засвідчило наявність відповідних тем з питань законодавства про інтелектуальну власність та дотичних до них тем в ОК 3, ОК 4. Питання академічної доброчесності активно культивуються в Університеті, про що експертна група створила позитивне враження за час проведення акредитаційної експертизи.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Теоретичний зміст предметної області містить теоретико-методологічні та прикладні аспекти історичних досліджень; ґрунтовні уявлення про специфіку історичних розвідок, робити з джерельною базою, архівними матеріалами; науково-методичні засади дослідницько-інноваційної діяльності; методологію викладацької діяльності; виконання науково-дослідних робіт, пов'язаних із дослідженням історичних проблем. Об'єктом вивчення в ОНП визначено закономірності економічного, суспільно-політичного та культурного розвитку України в глобальній картині історії людства. Зміст освітньої програми відповідає цьому визначенню завдяки поєднанню академічної, дослідницької та прикладної складових. Аналіз ОНП, навчального плану, інших матеріалів, зокрема тематики досліджень здобувачів, зустрічі з академічним персоналом та здобувачами засвідчили спрямованість наукових пошуків на актуальні проблеми історії України, що відповідає предметній області як самої ОНП, так і спеціальності в цілому.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Процес формування індивідуальної освітньої траєкторії розроблено та закріплено в Положенні про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів ступеня PhD в Національному університеті біоресурсів і природокористування України (<https://nubip.edu.ua/node/90928/4>), Положенні про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії Національного університету біоресурсів і природокористування України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/5._polozhennya_pro_poryadok_formuvannya_individualnih_osvitnih_traiektoriy_zdobuvachami_vishchoyi_osviti_stupenya_doktora_filosofiyi_nacionalnogo_.pdf), Положенні про порядок реалізації аспірантами Національного університету біоресурсів і природокористування України права на вільний вибір навчальних дисциплін (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/6._polozhennya_pro_poryadok_realizaciyi_aspirantami_nacionalnogo_universitetu_bioresursiv_i_prirodokoristuvannya_ukrayini_prava_na_vilnyi_vibir_na.pdf). Варіативна частина ОНП 2023 р. містить 10 вибірових компонент, з яких дев'ять відповідають предметній області програми, а остання ВК, введена з ініціативи аспірантки Шевцової Є., надає можливість обрати вибірову дисципліну з числа запропонованих на інших програмах. ЕГ засвідчує наявність практики обрання дисципліни вільного вибору з інших ОП (аспірант Ніколаєв О.) Обсяг вибірових дисциплін відповідає законодавству – 25%. Зміст вибірових дисциплін здебільшого відповідає спрямованості наукових розвідок здобувачів, зокрема, курси - Сучасні методи та підходи дослідження вітчизняної історії; Історія аграрної освіти та науки; Історичні студії та дослідницькі дихотомії; Історична регіоналістика; Актуальні питання історія України в міжнародному вимірі; Політична історія України ХХ – початку ХХІ ст.; Історія міжнародних зв'язків України; Усна історія в дослідницькій роботі; Історичні дослідження як ключовий елемент політики пам'яті та ін. Наявний каталог вибірових дисциплін надає можливість удосконалити дослідницькі навички здобувачів, які підтвердили своє задоволення процесом визначення індивідуальної освітньої траєкторії в процесі опитувань (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u362/2022_opituvannya_zdobuvachiv.pdf; https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u362/2023_opituvannya_zdobuvachiv.pdf) і під час відеоконференції з ЕГ.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Педагогічна (асистентська) практика організовується та регламентується Положенням про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів ступеня PhD в Національному університеті біоресурсів і природокористування України (<https://nubip.edu.ua/node/90928/4>), Положенням про педагогічну практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії Національного університету біоресурсів і природокористування України (2020) (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pro_ped.praktiku_2020.pdf). Метою педагогічної практики визначено набуття та вдосконалення навичок та вмінь навчально-методичної роботи, формування системи компетентностей майбутніх науково-педагогічних працівників, здатних здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери освіти. Педагогічна (асистентська) практика, згідно з матрицею, формує 5 програмних результатів навчання і складається з навчально-методичної роботи та аудиторного навантаження. На ці об'ємні завдання виділено 8 кредитів ЄКТС (до 2023 р. 4 кредити). Таке збільшення стало результатом врахування інтересів учасників освітнього процесу, зокрема потенційних роботодавців. Експертна група звертає увагу на присутність в освітній складовій ОК з Педагогіка та управління закладами вищої освіти обсягом 4 кредити. Відповідно до Положення про педагогічну практику п. 5.4 практика проводиться після засвоєння здобувачами вказаної дисципліни й успішного складання екзамену. Результати опитування та зустрічі із здобувачами засвідчують позитивну оцінку організації педагогічної (аспірантської) практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок за цією ОНП відбувається через освітні компоненти в аудиторному форматі, в організації самостійної роботи, в проведенні педагогічної (асистентської) практики. Значні можливості для їх формування надає безпосередньо історичний матеріал, зокрема, визначення ролі окремих історичних діячів завдяки наявності у них певних соціальних навичок. Спілкування зі здобувачами ОНП, представниками студентського самоврядування, Ради аспірантів засвідчило наявність, наприклад, навичок комунікації, ініціативності, вміння працювати в колективі, відповідальності. Значно сприяють формуванню соціально відповідальної позиції заходи просвітницького та волонтерського характеру, які постійно відбуваються в Університеті.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт наразі відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

коротке поле Навантаження здобувачів ступеня доктора філософії регламентується Положенням про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів доктора філософії в НУБІП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/nakaz_no_1170_vid_29.10.2021_r.pdf). Зasadничою ознакою визначення фактичного навантаження є студентоцентризований підхід та реалістичність його виконання. Аудиторне навантаження, обсяг та форми організації самостійної роботи відповідають нормативним документам та забезпечують успішність засвоєння знань, умінь та навичок. У робочих програмах та силабусах навчальних дисциплін визначені індивідуальні завдання, форми самостійної роботи, критерії оцінювання. Згідно з навчальним планом, самостійна робота (1050 годин) складає 58,3% від усього навчального навантаження (1800 годин). Здобувачі вищої освіти на зустрічах не висловлювали зауважень щодо такого підходу.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В університеті діє «Положення про підготовку фахівців за дуальною формою здобуття вищої освіти у Національному університеті біоресурсів і природокористування України» (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozhennya_pidgotovka_fahivciv_z_a_dualnoyu_formoyu_02_2020.pdf). За цією ОНП підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється. Однак, експертна група рекомендує обговорити питання поєднання навчання у закладі освіти з навчанням на робочих місцях, в даному випадку з роботою в якості викладачів у закладах освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Структура та зміст ОНП відповідають вимогам законодавства в аспекті співвідношення освітніх компонент, реальності навантаження здобувачів вищої освіти; освітні компоненти відповідають предметній області ОП, надають можливість здобувати соціальні навички, компетентності майбутньої професійної діяльності, зокрема викладацької. ЕГ засвідчує відповідність до підкритеріїв 2.1; 2.3; 2.4; 2.5; 2.6; 2.8. Експертна група також констатує позитивну динаміку розвитку представленої освітньо-наукової програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Недостатньо опрацьованими ЕГ вважає матриці до освітньо-наукової програми, зокрема у визначенні забезпечення формування програмних результатів навчання. Експертна група рекомендує здійснити уточнення співвідношення програмних результатів навчання з навчальними дисциплінами до кінця поточного навчального року, а також обговорити можливість застосування на ОНП у 2024-2025 н.р. дуальної освіти, яка надає можливість здобувати практичні знання, вміння та навички, безпосередньо необхідні для викладацької роботи.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Критерій 2 загалом відповідає рівню В, удосконалення та уточнення потребують положення п.п. 2.2, 2.9. Експертна група також констатує позитивну динаміку розвитку представленої освітньо-наукової програми, вважає можливим усунути вказані недоліки протягом нетривалого часу.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОНП оприлюднені на офіційному веб-сайті Університету - Правила прийому до аспірантури Національного університету біоресурсів і природокористування України у 2023 році - https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u358/pravila_aspirantura_2023_1.pdf Правила прийому містять чітку та зрозумілу інформацію для здобувача. Факт ознайомлення вступника з Правилами прийому до аспірантури фіксується в заяві вступника і підтверджується його особистим підписом під час подання заяви. Заява також погоджується з деканом гуманітарно-педагогічного факультету та гарантом ОНП або потенційним майбутнім науковим керівником. Правила прийому не містять жодних дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступні випробування для здобуття доктора філософії в НУБіП України відповідно до п.1. розділу VII Правил прийому містять наступні позиції: презентацію дослідницьких пропозицій; вступні випробування зі: – спеціальності (в обсязі відповідної програми освітнього рівня магістр з відповідної спеціальності); – філософії; – іноземної мови. Особливості ОНП «Історія України» враховуються перш за все в змісті Програми вступного випробування з комплексу фахових дисциплін для вступників на освітньо-наукову програму «Історія України» підготовки фахівців PhD доктор філософії зі спеціальності 032 «Історія та археологія» (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u362/programa_vstup_viprobuvan_032_1_1.pdf), яка містить перелік навчального матеріалу, що виноситься на іспит (Давня, Середньовічна, Ранньомодерна, Нова і Новітня історія України, включно з темою «Повномасштабна війна РФ проти України»). Особливості враховуються також й під час складання рейтингових списків. Пункт 8.5. Правил прийому 2023 р. визначає переважне право при зарахуванні до аспірантури вступників, які брали участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях, а також опублікували наукові публікації з обраної галузі знань (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u358/pravila_aspirantura_2023_1.pdf). У процесі

вивчення пакету документів щодо вступу експертною групою як позитивне було відзначено програму вступного іспиту зі спеціальності, яка містить значний обсяг питань вітчизняної історії, а також джерельного та історіографічного наповнення кожного з її розділів. ЕГ зазначає, що впорядкована також практика вступу пошукувачів з іншої галузі знань (спеціальності) п. 7.3 Правил прийому, для яких передбачено додаткове вступне випробування. Програма додаткового вступного випробування з комплексу фахових дисциплін для вступників на освітньо-наукову програму «Історія України» підготовки фахівців PhD доктор філософії зі спеціальності 032 «Історія та археологія» представлена у відкритому доступі (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u362/programa_vstup_vipobuvan_032_dodatk_o_o.pdf) і включає навчальний матеріал з курсу “Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки”. Обидві Програми вступного випробування містять критерії оцінювання з визначенням основних положень остаточного оцінювання, при якому враховується здатність фахівця: - застосувати сучасні теоретико-методологічні підходи, принципи та методи історичної науки; - орієнтуватися в термінологічно-понятійному інструментарії; - аналізувати й оцінювати історичні процеси, явища, факти, події, персоналії; - викладати матеріал логічно, послідовно з демонстрацією сучасного історичного світогляду та мислення. На ОНП “Історія України” показником застосування додаткового вступного випробування є вступна кампанія 2023р.: складав додаткове випробування аспірант I року навчання Ніколаєв Олександр.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих в іншому ЗВО, регулюються низкою Положень локальної нормативної бази Університету: Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Національному університеті біоресурсів і природокористування України (<https://nubip.edu.ua/node/90928/4>), Положенням про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії Національного університету біоресурсів і природокористування України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/5._polozhennya_pro_poryadok_formuvannya_individualnih_osvitnih_traiektoriy_zdobuvachami_vishchoyi_osviti_stupenya_doktora_filosofiyi_nacionalnogo_.pdf), Положенням про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії Національного університету біоресурсів і природокористування України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pro_viznannya_rezultatuv_navchannya2019.pdf), Положенням про академічну мобільність студентів і аспірантів Національного університету біоресурсів і природокористування України 2020 р. (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/p_pro_akad.mobilnist_studentiv_i_aspirantiv_nubip_2_o.pdf), в яких чітко і зрозуміло викладено правила зарахування таких результатів. Здобувачі ознайомлені з цими документами, що підтвердили під час відеоконференції, однак практики застосування вказаних правил на цій ОНП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Існує відповідне Положення про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії Національного університету біоресурсів і природокористування України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pro_viznannya_rezultatuv_navchannya2019.pdf), Яскравим прикладом визнання результатів неформальної освіти є зарахування результатів мовних сертифікатів під час вступних випробувань. Згідно з Правилами прийому п.7,2 вступник, який підтвердив свій рівень знання іноземної мови (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня дійсними сертифікатами TOEFL або International English Language Testing System або Cambridge English Language Assessment; TestDaf; DELF або DALF звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом, однак на даній ОНП випадків визнання мовних сертифікатів ще не було. Під час відеоконференції зі здобувачами, експерти уточнили, чи знали й скористались аспіранти такою можливістю – здобувачі пояснили, що вони знали про таку можливість, але на час вступу в аспірантуру ніхто зі здобувачів не мав мовного сертифікату, тому вони проходили вступний іспит. Ознайомлені здобувачі також із можливістю зарахування результатів з інших форм неформальної освіти, що підтвердили на зустрічі, мають певні результати участі в такому навчанні, наприклад Івашук М., однак практичного застосування цих результатів не відбулося.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

ЕГ пересвідчилась у чіткості викладення правил вступу в Університетських Положеннях та Правилах. Здобувачі підтвердили зрозумілість цих правил, відмітили відсутність дискримінаційних підходів. Вони також засвідчили

можливість конструювати свою індивідуальну освітню траєкторію. Здобувачі ознайомлені з основними положеннями локальної нормативної бази.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Практичне застосування механізмів врахування результатів, отриманих в інших навчальних закладах, в системі неформальної освіти є слабкою ланкою в організації освітнього процесу і Експертна група рекомендує організувати до кінця поточного навчального року спеціальні консультації для здобувачів з метою оволодіння практичними навичками використання цих механізмів і застосування їх в подальшому навчанні.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Експертна група з'ясувала, що загалом, інформацію подано коректно та по суті питань. Виявлені недоліки можливо достатньо легко усунути, тому рівень відповідності критерію визначено, як В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентризованого підходу та принципам академічної свободи.

У ЗВО форми та методи навчання і викладання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/nakaz_no_1170_vid_29.10.2021_r.pdf). У межах ОНП вони сприяють досягненню заявленим цілям та ПРН, відповідають вимогам студентоцентризованого підходу та враховують принципи академічної свободи - Положення про організацію освітнього процесу підготовки доктора філософії (PhD), Положення про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії НУБіП України, Положення про реалізацію аспірантами НУБіП України права на вільний вибір навчальних дисциплін, Положення про педагогічну практику здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) НУБіП України, Положення про екзамени та заліки у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в НУБіП України (2020), (<https://nubip.edu.ua/node/90928/4>). Основними організаційними формами освітнього процесу є навчальні заняття, науковий семінар, самостійна робота, педагогічна (асистентська) практика. Упровадження традиційних методів навчання сприяє досягненню ПРН 01–06, ПРН 08, ПРН 10, ПРН 14; інтерактивних методів (рольові та ділові ігри, тренінги, діалоги та полілоги з аудиторією, групові дискусії, робота в парах, сесії “питання–відповідь”) – ПРН 01–07, ПРН 09–12, ПРН 14; дидактичних методів – ПРН 04, ПРН 06, ПРН 10, ПРН 13, ПРН 14. Ефективності освітнього процесу сприяє можливість дистанційного доступу до інформації (розклад, робочі програми, методичні матеріали з відповідної навчальної дисципліни тощо) (<https://nubip.edu.ua/node/119651>; <https://nubip.edu.ua/node/90928>). У сучасних умовах широко застосовуються дистанційні форми роботи, які регламентуються Положенням про електронне освітнє середовище НУБіП України та Положенням про навчально-інформаційний портал НУБіП України (<https://elearn.nubip.edu.ua/mod/folder/view.php?id=23004>). Дистанційні форми роботи відбуваються на базі платформ Elearn, Zoom, Cisco Webex, що було підтверджено і продемонстровано гарантом ОНП В. В. Стрільцем. Забезпечення студентоцентризованого підходу реалізується можливістю здобувачів брати участь у всіх заходах університету, сприяти оновленню ОНП, вибрати дисципліни тощо. Здобувачі під час спілкування підтвердили, що самостійно обирають наукового керівника, теми дисертаційних робіт, наукові заходи, навчальні дисципліни, що відповідають їх професійним та науковим інтересам, що дозволяє їм проектувати власну освітню, наукову діяльність та мають право на академічну свободу. Аспірантів підтримують при участі в конкурсах і грантових проектах, програмах академічної мобільності. Пропонують здобуття неформальної освіти, зокрема через безкоштовний доступ до навчальних курсів на різних освітніх платформах. (<https://nubip.edu.ua/node/119651>). Рівень задоволеності здобувачів ОНП та методами навчання й викладання згідно з оприлюдненими результатами анкетування є достатнім (<https://nubip.edu.ua/node/119651>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Учасники освітнього процесу своєчасно отримують інформацію щодо цілей, змісту ОК та ПРН, порядку і критеріїв оцінювання в межах освітніх компонентів. Порядок та критерії оцінювання деталізовані у робочих програмах та силабусах. Означена інформація міститься на офіційному веб сайті ЗВО у вільному доступі у формі робочих програм та силабусів (<https://nubip.edu.ua/node/119651>), аналіз яких дає підстави констатувати наявність у них стислої інформації щодо мети, завдань дисципліни, ПРН, кількості кредитів, видів та тематики занять, системи оцінювання, ресурсного забезпечення тощо. Електронний курс містить матеріали організації курсу (робочу програму, силабус, методичні рекомендації, критерії оцінювання, список джерел); теоретичний блок (містить конспект лекцій), практичний блок (плани практичних занять), матеріали підсумкового контролю тощо (продемонстровано гарантом ОНП В. В. Стрільцем). Порядок та критерії оцінювання є логічними, зрозумілими та докладно представленими в робочих програмах та силабусах кожного ОК. Об'єктивність оцінювання забезпечується чіткістю та прозорістю самої процедури оцінювання. Під час зустрічі аспіранти продемонстрували поінформованість щодо зазначених компонентів. Інформацію про освітні ресурси, навчальну дисципліну, критерії оцінювання викладачі надають аспірантам на першому занятті, а інформація щодо принципів проходження практики надається під час настановчих зборів перед початком практики. Під час зустрічі аспіранти висловили задоволення порядком здійснення оцінювання видів їх освітньої діяльності. Інформаційні ресурси наявні на сайті ЗВО та кафедри у відкритому доступі. Під час експертизи здобувачі підтвердили, що інформація є доступною, зрозумілою, своєчасною. Наявний електронний графік освітнього процесу на сайті відділу аспірантури (<https://nubip.edu.ua/node/90928/13>) та розклад занять і сесії (<https://nubip.edu.ua/node/90928/16>), однак, дана інформація не відображена на друге півріччя. Для комунікації між учасниками освітнього процесу використовуються сучасні засоби Microsoft Teams, ZOOM, Viber, Messenger, Telegram, електронна пошта, які забезпечують своєчасне інформування та якість взаємодії під час навчання. Опитування здобувачів освіти під час онлайн зустрічей підтвердило їх задоволення доступністю інформації, пов'язаної з освітнім процесом.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП, відображено в кожній робочій програмі ОК та підтверджено аспірантами і НПП під час онлайн-зустрічей. Поєднання навчання і досліджень за ОНП відбувається у такі способи: 1. Урахування наукових інтересів здобувачів освіти, що співвіднесено з актуальними тенденціями розвитку освіти в Україні й світі та змістом предметної галузі ОНП; 2. Спрямованість змісту дисциплін на формування наукового світогляду (ОК 1); мовних компетентностей (ОК 2); формування універсальних навичок викладача-дослідника (ОК 3, ОК 8); фахових компетентностей (ОК 4–7, ВК 1–10); 3. Надання переваги методам навчання дослідницького спрямування (науковий виступ, презентація наукових доповідей на семінарах, конференціях, круглих столах з актуальної тематики, написання наукових текстів українською мовою тощо); 4. Участь у реалізації ініціативної НДР: «Вивчення соціально-економічного та суспільно-політичного розвитку України: аграрний аспект» (НДР 0109U007117). 5. Участь у неформальних заходах дослідницького спрямування тощо. В ОНП передбачено асистентську практику (ОК 8), яка є компонентом практичної професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності у ЗВО. ЕГ переконалася, що аспіранти безкоштовно оприлюднюють свій науковий доробок у наукових виданнях категорії «Б», тезах доповідей у збірниках всеукраїнського та міжнародного рівнів. Здобувачі отримують детальну інформацію щодо доступу до наукометричних баз даних (<https://cutt.ly/QOzNZ57>), якими користуються безкоштовно. Належний рівень залучення здобувачів до наукових досліджень підтверджують їхні портфоліо, представлені на сайті ЗВО (<https://nubip.edu.ua/node/119651>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту освіти регламентується Положенням про організацію освітнього процесу підготовки доктора філософії (PhD), (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/11.01_pro_org-yu_osv_procesu_onovlen.doc). Структура й оновлення робочих програм навчальних дисциплін відбувається щорічно в межах ОК ОНП “Історія України”, а зміст окремих ОК корегується на основі наукових досягнень в історичній науці. Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ було з'ясовано, що ініціаторами оновлення змісту ОК є гарант ОНП, НПП, роботодавці й здобувачі. Аналіз відомостей про самооцінювання, наданих документів, спілкування з НПП, гарантом ОНП свідчать, що викладачі систематично підвищують свою кваліфікацію під час стажувань, семінарів, конференцій, вебінарів, участі в міжнародних проектах, академічній мобільності, публікацією результатів наукових досліджень у виданнях, що індексуються Scopus, Web of Science, наукових фахових виданнях тощо. Наукові досягнення і сучасні практики викладачів підтверджують їхні портфоліо, які представлені на сайті ЗВО (<https://nubip.edu.ua/node/119651>) та відомостями про самооцінювання табл. 2 (Зведена інформація про викладачів ОП). Отриманий досвід імплементується під час модернізації ОНП, у процесі викладання дисциплін. Перегляд ОНП відбувається щорічно з урахуванням інноваційних тенденцій розвитку освіти й опитування здобувачів, стейкхолдерів. ЕГ переконалася, що група забезпечення ОНП консультувалася щодо її оновлення з фахівцями Інституту історії України НАН України та Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України та вивчала досвід європейських університетів-партнерів (Поморська академія у Слупську <https://nubip.edu.ua/node/94350>). Під час зустрічі з роботодавцями підтверджено, що за пропозицією О. П. Тригуба в ОНП було внесено ОК 6, за пропозицією О. В. Набоки – ВК 7 (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u362/recenziya_trigub_op_2.pdf; https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u362/luganskiy_nu_im_t_shevchenka.pdf). Динаміку змін у змісті ОНП відображено на сторінці «Аспірантура ОНП “Історія України”, спеціальність 032 Історія та археологія» (<https://nubip.edu.ua/node/119651>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація освітньої та наукової діяльності ЗВО на даній ОНП здійснюється відповідно до Програми розвитку Національного університету біоресурсів і природокористування України на 2021-2025 роки "Голосіївська ініціатива - 2025" (напрямок І. Активізація та диверсифікація міжнародної діяльності), Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії НУБіП України, Положення про академічну мобільність студентів і аспірантів НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/3980>; https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/10._2._polozhennya_pro_akademichnu_mobilnist_zdobuvachiv_vishchoyi_osviti_stupenya_doktor_filosofiyi_2019_r.pdf; https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/p_pro_akad.mobilnist_studentiv_i_aspirantiv_nubip_2_o.pdf) та на основі двосторонніх договорів між НУБіП України та ЗВО інших країн. НУБіП України на сьогодні представлений у 25 міжнародних організаціях (<https://nubip.edu.ua/node/14>) та проєктах (<https://nubip.edu.ua/node/1410>). Учасники освітнього процесу отримують консультації щодо участі у програмах академічної мобільності від фахівців Навчально-наукового центру міжнародної діяльності (<https://nubip.edu.ua/node/4940>), який інформує про можливості навчання, стажування й обміну студентами й аспірантами за кордоном (<https://nubip.edu.ua/node/13>; <https://nubip.edu.ua/node/1621/6>; <https://nubip.edu.ua/node/110556>), зокрема про програми академічної мобільності ERASMUS+KA1, MEVLANA, програми країн ЄС. Здобувачі освіти та НПП запевнили ЄГ, що Університет забезпечує вільний доступ учасників освітнього процесу до інформації про програми академічної мобільності. Вивчення відомостей про самооцінювання, інформації, розміщеної на сайті НУБіП, інтерв'ювання академічного персоналу і здобувачів дозволяють констатувати, що викладачі, які забезпечують організацію освітнього процесу на даній ОНП пройшли закордонні стажування (відомості про самооцінювання табл. 2 «Зведена інформація про викладачів ОП»). Аспіранти беруть участь у міжнародних науково-педагогічних стажуваннях (Є. Шевцова) та міжнародних вебінарах (А. Сорокін, Я. Алєєва). Є. Шевцова отримала стипендію на навчання в Estonian School of Diplomacy (10.10.2023–17.05.2024) за програмою «International Relations» (Естонія, м. Таллін). Викладачі та аспіранти беруть участь у міжнародних конференціях, круглих столах, семінарах тощо (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u362/naukovi_konferencii.pdf). Здобувачі освіти та НПП з 2017 р. мають необмежений доступ з локальної мережі університету до наукометричних баз даних Web of Science та Scopus (<https://nubip.edu.ua/node/39060>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Спрямування на методи, орієнтовані на самостійну роботу аспірантів, вдале поєднання навчання і дослідження, вчасне оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик забезпечує реалізацію заявлених у ОНП цілей та програмних результатів навчання. Використання платформ Elearn, Zoom, Cisco Webex забезпечує системну роботу як НПП, так і здобувачів вищої освіти з опанування теоретичного матеріалу з використанням сучасних презентацій та сервісів, виконання практичних завдань, самостійних та дослідницьких завдань, контролю результатів навчання та інформування про це аспірантів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. У посиланні на інформаційні ресурси ОК 1 «Філософія науки» рекомендовані російськомовні джерела; 2. Відсутній електронний графік освітнього процесу на сайті відділу аспірантури на друге півріччя; 3. Слабою стороною є недостатнє залучення аспірантів до міжнародних проєктів, грантових програм і програм академічної мобільності. Водночас ЄГ рекомендує: 1) оновити список рекомендованої літератури ОК 1 «Філософія науки» та прибрати лінки на сайти країни-агресора; 2) оприлюднити та надати доступ до інформації щодо освітнього процесу на сайті відділу аспірантури на друге півріччя 3) стимулювати практику стажування аспірантів за кордоном через міжнародні проєкти, грантові програми і програми академічної мобільності; 4) розробити план залучення гостьових лекторів провідних вітчизняних науковців та зарубіжних вчених до початку 2024/2025 н.р.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Ураховуючи належний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями щодо відповідності методів і форм навчання і викладання на ОНП заявленим цілям, реалізації студентоцентрованого підходу, дотримання принципів академічної свободи, поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, дотримання засад інтернаціоналізації діяльності ЗВО, орієнтацію на оновлення змісту навчальних курсів і ОНП в цілому, і разом з тим, необхідність стимулювати практику міжнародних стажувань аспірантів та їх участі в міжнародних проєктах, грантах, програмах академічної мобільності(4.5), а також залучення вітчизняних науковців й іноземних гостей лекторів (4.4), критерій 4 оцінено як такий, що має рівень відповідності В. Виявлені некритичні недоліки усвідомлюються викладачами та адміністрацією, не перешкоджають якісному забезпеченню освітнього процесу та можуть бути усунені до початку 2024/2025 н.р.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти на даній ОНП регламентуються Положенням про екзамени та заліки у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Національному університеті біоресурсів і природокористування України (<http://surl.li/bcfrf>) та Положенням про організацію освітнього процесу підготовки доктора філософії (Phd) в НУБіП України (<http://surl.li/fbaxe>). Під час зустрічі з фокус-групами академічного персоналу, а також здобувачів освіти ЕГ мала змогу з'ясувати, що інформацію про форми контрольних заходів та вимоги щодо їх оцінювання повідомляють аспірантам на першому із занять з відповідної дисципліни. Питання щодо зрозумілості процедури проведення поточного і підсумкового контролю та об'єктивності оцінювання є складовими анкети-опитування здобувачів освіти (<http://surl.li/rskgi>). Критерії та політики оцінювання прописані в робочих програмах навчальних дисциплін та силабусах, що розміщені як на офіційному сайті ЗВО, так і на платформі дистанційного навчання Elearn, що функціонує в НУБіП та була продемонстрована ЕГ гарантом ОНП на першій зустрічі. Підсумкова атестація здобувачів проводиться у вигляді іспитів та заліків, а також проміжних та річних звітів аспірантів. Після ознайомлення з відповідною документальною базою та проведення зустрічей з фокус-групами НПП та аспірантів, ЕГ переконала, що форми та критерії оцінювання збалансовані та дають можливість об'єктивно оцінити рівень засвоєння аспірантами навчальних дисциплін.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти третім рівнем вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія відсутній. Форма атестації здобувачів передбачає процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту дисертаційного дослідження. Умовою допуску аспірантів до захисту є виконання ними індивідуальних навчальних та наукових планів. В НУБіП України діє тимчасове Положення "Про організування атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії" (<http://surl.li/drbbku>), що було впроваджено для забезпечення своєчасності атестації здобувачів ступеня доктора філософії у разових спеціалізованих вчених радах. В ньому чітко прописано процедуру підготовки та захисту дисертаційного дослідження, вимоги до опонентів, рецензентів та голови разової спеціалізованої ради. Визначено, що відповідальним за атестацію здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Університеті є завідувач відділу докторантури та атестації наукових кадрів. Описано процедуру розгляду та захисту дисертації на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді Університету. Відповідно до Положення про порядок звітування аспірантів/здобувачів та виконання індивідуального плану наукової роботи (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/polozh._pro_porядok_zvituvannya_22_r_o.doc) здобувачі освіти звітують про виконання індивідуального плану двічі на рік на засіданнях кафедр, атестаційних комісій вчених рад факультетів/ІНІ або наукових (науково-технічних) радах НДІ та подають до відділу аспірантури відповідні звітні документи. Під час зустрічі з ЕГ, аспіранти даної ОНП підтвердили, що кожен півроку подають звіти, що розглядаються на засіданнях кафедри. Далі відповідний витяг передається на Вчену Раду факультету. При цьому під час розгляду звітів йде обговорення робіт, викладачі надають відповідні рекомендації та поради з покращення та внесення коректив. ЕГ на свій додатковий запит отримала кілька індивідуальних планів здобувачів, а також витяги протоколів кафедри, що підтверджують раніше зазначену процедуру проміжного звітування. Водночас, в надісланих на запит індивідуальних планах аспірантів помічені окремі невідповідності. Так в них відсутні будь які позначки в частині оцінки виконання роботи науковим керівником, або ж фіксуються окремі незаповнені частини звітних таблиць.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедури перескладання та оскарження результатів контрольних заходів, повторної процедури їх проходження та ліквідації академічної заборгованості описані у викладеному на офіційному сайті ЗВО Положенні про екзамени та заліки у здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в Національному університеті біоресурсів і природокористування України (<http://surl.li/bcfrr>). В ньому зазначено, що на кожному факультеті наказом ректора утворюється постійно діюча апеляційна комісія. Очолює її перший проректор університету, а його заступником є декан відповідного факультету. Апеляція подається у вигляді відповідної заяви не пізніше наступного дня після отримання оцінки. До складу комісії вводиться завідувач кафедри та досвідчений науково-педагогічний працівник з числа тих, хто не брав участь у контрольному заході. Апеляція передбачає детальне вивчення та аналіз письмових матеріалів - результатів іспиту та відбувається в присутності аспіранта. У ході реалізації ОНП випадків оскарження оцінок, скарг на упереджене ставлення з боку НПП, або фактів виникнення інших конфліктних ситуацій зафіксовано не було. Під час зустрічі з фокус-групою здобувачів, останні повідомили ЕГ, що їм зрозумілі правила проведення контрольних заходів та процедури оскарження. Вони зазначали, що в робочих програмах навчальних дисциплін та силабусах міститься вся необхідна інформація. А критерії оцінювання та форми проміжних та підсумкових контрольних заходів повідомляються викладачами на перших заняттях з дисципліни та безпосередньо напередодні сесії. На питання ЕГ щодо можливості оскарження результатів оцінювання, здобувачі у своїх відповідях посилались на раніше зазначене Положення про екзамени та заліки у здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в Національному університеті біоресурсів і природокористування України.. Згідно з тимчасовим положенням "Про організування атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії" (<http://surl.li/drbbku>) передбачається, що в разі відмови наукового керівника підготувати висновок з оцінкою роботи аспіранта у процесі підготовки дисертації, здобувач може звернутись до Вченої ради Університету, щодо надання відповідного висновку кафедрою, на якій здійснювалась його підготовка. Така кафедра протягом місяці після подання аспірантом усіх необхідних документів проводить засідання, за результатами якого формує зазначений висновок.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В НУБіП діє низка положень, що встановлюють політики, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності, основними з яких є: Положення про академічну доброчесність, Положення про екзамени та заліки у здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії, Положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських, бакалаврських та інших робіт на наявність плагіату. Всі вони розміщені на окремій вкладці офіційного сайту ЗВО (<https://nubip.edu.ua/node/12654>). Також в НУБіП діє розроблена Антикорупційна програма (<http://surl.li/ueemn>) та працює Комісія з етики та академічної доброчесності (<https://nubip.edu.ua/node/134019>). Заступниця декана гуманітарно-педагогічного факультету Харченко С. повідомила, що ЗВО брав участь у Всеукраїнському опитуванні та Форумі академічної доброчесності від Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Також у НУБіП відбуваються тематичні заходи: засідання комісії з питань етики та академічної доброчесності (<https://nubip.edu.ua/node/65777>), наради заступників деканів та керівників відділів (<https://nubip.edu.ua/node/76285>), цільові зустрічі магістрів та аспірантів з директором бібліотеки (<https://nubip.edu.ua/node/115042>), круглі столи (<https://nubip.edu.ua/node/92291>) тощо. Питання академічної доброчесності входить до одного з модулів обов'язкової дисципліни "Організація проведення наукових досліджень". А на початку навчання усі здобувачі підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності. Питання, щодо академічної доброчесності є складовими анкети-опитування здобувачів освіти (<http://surl.li/rskgj>). Під час зустрічі з фокус-групами здобувачів освіти та представників студентського самоврядування експерти переконались, що вони знають про існування електронної та фізичної скриньки довіри та Положень, що регулюють питання академічної доброчесності. Перевірка робіт здобувачів на наявність плагіату здійснюється на платформах «Unicheck» та «StrikePlagiarism». Для перевірки робіт аспірантів використовується перший із зазначених ресурсів. Під час зустрічі з ЕГ, завідувач відділу докторантури та атестації наукових кадрів зазначив, що після формування звіту про подібність, він аналізується двома експертами зі спеціальності та надалі видається довідка, яку підписує керівник відділу та гарант ОНП. Дана довідка є необхідною для допуску аспіранта до процедури подальшого захисту кваліфікаційної роботи. На плагіат перевіряються також й статті, що публікуються у фаховому виданні ЗВО "Вісник аграрної історії". На запит ЕГ, було надано звіт про таку перевірку однієї з аспіранток ОНП. Для зручності студентів та аспірантів, на сайті бібліотеки розміщені посилання на безкоштовні ресурси з перевірки на плагіат (<https://nubip.edu.ua/node/141398>). Також в НУБіП діє науковий репозитарій - "Цифрова бібліотека" (<https://nubip.edu.ua/node/67927>), упорядкуванням якого займаються представники наукової бібліотеки ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

ЕГ мала змогу переконатись, що в НУБіП існує та вдосконалюється культура академічної доброчесності. Цьому сприяє її широка популяризація через інформаційні ресурси ЗВО та регулярне впровадження різноманітних тематичних заходів. Здобувачі освіти обізнані та дотримуються принципів та правил академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

ЕГ радить звернути увагу на часткову формальність у заповненні індивідуальних планів здобувачів ОНП. Йдеться про окремі пропущені місця звітних таблиць та відсутність оцінок виконання індивідуальних планів з боку наукових керівників. ЕГ рекомендує ретельніше ставитись до заповнення звітних документів аспірантів та їх перевірки з боку відповідних відомств ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Недолік, наведений у слабких сторонах не носить критичного характеру та суттєво не впливає на зниження рівня відповідності даного критерію та якості підготовки здобувачів. А рекомендація ЕГ може бути втілена в короткий проміжок часу, під час наступного проміжного звітування здобувачів ОНП.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз табл. 2 “Зведена інформація про викладачів ОП” відомостей про самооцінювання та інформація, отримана від НПП під час онлайн зустрічі, дозволили встановити рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, які забезпечують ОНП “Історія України” третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Освітній процес за освітніми компонентами ОНП забезпечує гуманітарно-педагогічний факультет та 9 викладачів (1 НПП – з іншого структурного підрозділу університету), з них – 6 (67 %) доктори наук та 3 (33 %) кандидати наук (1 старший викладач). Академічну та професійну кваліфікацію викладачів, задіяних до реалізації ОНП, підтверджують базова освіта, відповідні наукові ступені та вчені звання, а також публікації за останні 5 років. Так, науковий і навчально-методичний доробок НПП за ОНП свідчить про їхню активність, постійне професійне зростання. Більшість викладачів мають публікації у виданнях, що індексуються у наукометричних базах даних Scopus та Web of Science (Н. Кравченко, С. Амеліна, В. Стрілець, В. Додонова, С. Білан, О. Любовець, О. Єресько), монографії (С. Амеліна, В. Стрілець, В. Додонова), навчальні посібники/підручники (Н. Кравченко, С. Амеліна, В. Стрілець, С. Білан, О. Любовець, Н. Рудницька, О. Єресько, С. Боярчук). 2 НПП є членами постійної спеціалізованої вченої ради (Н. Кравченко, С. Амеліна), до того ж, Н. Кравченко була членом 4 разових спеціалізованих вчених рад. НПП є членами редколегій фахових періодичних видань (Н. Кравченко, С. Амеліна, С. Білан, О. Любовець). Викладачі беруть участь у атестації наукових кадрів у якості рецензентів та офіційних опонентів. С. Амеліна неодноразово брала участь у проведенні акредитаційних експертиз Нацагенції із забезпечення якості вищої освіти. ЕГ, проаналізувавши відомості табл. 2, персональні сторінки НПП (<https://nubip.edu.ua/node/119651>), представлені на сайті університету, під час онлайн-спілкування зі здобувачами, дійшла висновку, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОНП, забезпечує досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання і відповідає чинним Ліцензійним вимогам щодо кадрового складу.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору НПП є прозорою й унормовується внутрішніми нормативними документами Університету Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в НУБіП України» (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/pro_systemu_zabezpechenia_yakosti_2023_06_21-1.pdf) та Порядком проведення конкурсу на заміщення посад науково-педагогічних працівників НУБіП України (<https://cutt.ly/MCLXiF6>). Прозорість процедур забезпечується використанням різних каналів інформації (<https://nubip.edu.ua/node/5635>; <https://nubip.edu.ua/node/136528>). Порядок проведення конкурсного відбору є в загальному доступі на офіційному сайті ЗВО і визначає процедури конкурсного відбору та обрання за конкурсом НПП, містить основні засади щодо проведення конкурсу, необхідні документи для подання на конкурс тощо. Кадрова комісія і Вчена рада університету визначають ступінь відповідності професійної та академічної кваліфікації цілям ОНП, при цьому ураховуються рівень наукової активності претендента, його рейтинг (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u187/polozhennya_-_pro_reytingovu_sistemu_ocinki_diyalnosti_2023.pdf); участь у системі міжнародного наукового обміну (<https://nubip.edu.ua/node/103938>); підвищення кваліфікації в

міжнародних, вітчизняних наукових установах (<https://nubip.edu.ua/node/99319>; <https://nubip.edu.ua/node/98193>; <https://nubip.edu.ua/node/96293>; <https://nubip.edu.ua/en/node/104606>) й окреслюються перспективи підвищення кваліфікації НПП. Під час онлайн-зустрічей із менеджментом НУБіП України, гарантом ОНП, НПП, керівниками структурних підрозділів, ЕГ з'ясовано, що процедура конкурсного відбору відбувається в умовах відкритості, є прозорою, зрозумілою й забезпечує необхідний рівень професіоналізму викладачів для успішної реалізації ОНП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час онлайн-зустрічі з роботодавцями, ЕГ мала можливість пересвідчитись у їхній тісній взаємодії та співпраці з кафедрою міжнародних відносин та суспільних наук НУБіП України щодо організації та реалізації освітнього процесу на ОНП. Зокрема, в Університеті діють Ради роботодавців (<https://nubip.edu.ua/node/63101>; <https://nubip.edu.ua/node/124957>; https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u362/steykholderi_ita_2023_ost_o.pdf). Насамперед роботодавці залучені до розроблення та рецензування ОНП (Н. Земзюліна, директор Навчально-наукового інституту міжнародних відносин, історії та філософії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького; Л. Левченко, директор Центрального державного архіву вищих органів влади і управління України (ЦДАВО України); О. Набока, завідувач кафедри історії та археології Луганського національного університету імені Тараса Шевченка; О. Тригуб, голова Миколаївської обласної організації Національної спілки краєзнавців України) (<https://nubip.edu.ua/node/115791>; <https://nubip.edu.ua/node/115792>), беруть участь у наукових конференціях, круглих столах, семінарах (<https://nubip.edu.ua/node/76850>; <https://nubip.edu.ua/node/98138>; <https://nubip.edu.ua/node/110219>; <https://nubip.edu.ua/node/117697>; <https://nubip.edu.ua/node/122270>), проводять спільні позааудиторні заходи на базі роботодавців (<https://nubip.edu.ua/node/75624>), де відбувається обмін передовим досвідом (<https://nubip.edu.ua/node/97453>), а також у засіданнях кафедри міжнародних відносин та суспільних наук, вносять відповідні пропозиції щодо вдосконалення ОНП, що й відображено у протоколах засідання кафедри. Під час онлайн зустрічі роботодавці запевнили, що вони брали участь у наукових заходах та засіданнях кафедри міжнародних відносин та суспільних наук, однак, ЕГ під час зустрічі відзначила відсутність практики проведення роботодавцями гостьових лекцій. На сайті Університету розміщено анкети-опитувальники для стейкхолдерів за 2020–2023 рр. та їх результати (<https://nubip.edu.ua/node/119651>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час онлайн зустрічі з гарантом ОНП, НПП, стейкхолдерами та здобувачами вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ЕГ було підтверджено інформацію про залучення до реалізації освітнього процесу на ОНП “Історія України” професіоналів-практиків, експертів галузі освіти. ЕГ було з'ясовано, що співпраця з представниками роботодавців відбувається відповідно до укладених угод. На постійній (контрактній) основі представники від роботодавців не залучаються. Залучення фахівців у галузі освіти з інших ЗВО відбувається, як правило, під час проведення науково-практичних конференцій та інших заходів кафедри міжнародних відносин та суспільних наук. Успішним стало впровадження “Школи лідерства” (<https://nubip.edu.ua/node/54845>; <https://nubip.edu.ua/node/72424>). Гуманітарно-педагогічним факультетом та кафедрою міжнародних відносин та суспільних наук проводяться для аспірантів і студентів лекції, зустрічі з відомими політичними діячами, державними службовцями, громадськими активістами, політологами, дипломатами, представниками іноземних посольств і консульств, аташе (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u362/gostovi_lekciyi_2.pdf; https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u362/konferenciya_krugli_stoli_gostovi_lekciyi_ta_in_nauk_komunikat_zahodi.pdf). Під час зустрічі з роботодавцями (Н. Земзюліна, Л. Левченко, О. Набока, О. Тригуб, В. Полякова, В. Корнієнко, Д. Костюк, С. Кропивко, О. Лисенко, В. Скальський) було підтверджено, що вони беруть участь в обговоренні сучасних тенденцій розвитку предметної області та компетентностей і ПРН, якими повинні володіти здобувачі вищої освіти ОНП. Водночас ЕГ засвідчила недостатнє залучення, власне до аудиторних (лекційних) занять, фахівців галузі та професіоналів-практиків.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Університет сприяє професійному розвитку викладачів, що регламентується внутрішнім документом – Положенням про професійний розвиток науково-педагогічних працівників НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozhennya_profesiynyi_rozvitok_npp_dlya_saytu_ariaal.docx). У ЗВО діє система підвищення кваліфікації та стажування НПП відповідно до Положення про підвищення кваліфікації НПП НУБіП (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_pidvishchennya_kvalifikaciyi.pdf) та пропонуються програми підвищення кваліфікації для НПП (<https://nubip.edu.ua/structure/nni-nt>). Розроблено систему стимулів для професійного розвитку через запровадження Рейтингової системи оцінки діяльності НПП (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u187/polozhennya_-_pro_reytingovu_sistemu_ocinki_diyalnosti_2023.pdf). Під час онлайн зустрічей з гарантом ОНП, менеджментом та НПП ЕГ було встановлено, що в ЗВО регулярно відбуваються рейтингові оцінювання роботи кафедр та НПП. ЕГ ознайомила із наданими документами (сертифікати, атестати, довідки тощо) про стажування НПП за останні п'ять років, які забезпечують викладання обов'язкових і вибіркового ОК за ОНП. Зокрема, закордонні стажування пройшли Н. Кравченко, В. Додонова (м.

Варшава, Польща), С. Білан (Польща), С. Боярчук (Латвія). Викладачам, які проходять стажування за кордоном забезпечено відрядження (<https://nubip.edu.ua/node/31612>). НПП беруть участь у вебінарах, онлайн курсах (<https://nubip.edu.ua/node/139830>; <https://nubip.edu.ua/node/139960>; <https://nubip.edu.ua/node/140191>; <https://nubip.edu.ua/node/140636>) для підвищення свого фахового рівня. З метою вивчення і поширення передового зарубіжного досвіду проходять онлайн-навчання (<https://nubip.edu.ua/node/13>; <https://nubip.edu.ua/node/74322>; <https://nubip.edu.ua/node/99963>; <https://nubip.edu.ua/node/95767>). Зауважимо, що С. Амеліна брала участь у проєкті DiMOS Deutsch in der Ukraine (Німеччина). Також НПП беруть активну участь у науковій роботі, зареєстровані в різних наукометричних базах даних, де представлено їх науковий доробок (в т. ч. у Google Scholar). Аналіз тематики підвищення кваліфікації і сертифікатів стажування викладачів показує відповідність їхнім науковим інтересам та професійним потребам. Набутий викладачами під час підвищення кваліфікації/стажування досвід використовується у процесі підготовки наукових публікацій. Професійному розвитку НПП сприяє вільний доступ до наукометричних баз світового рівня, придбання Університетом періодичних видань, фахової спеціалізованої літератури, проведення безоплатних курсів підвищення кваліфікації.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Адміністрація НУБіП України підтримує та стимулює розвиток викладацької майстерності НПП відповідно до Етичного кодексу науково-педагогічного працівника НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/sites/default/files/ekodeks.pdf>) та рейтингової системи оцінки діяльності НПП та структурних підрозділів НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u187/polozhennya_-_pro_reytingovu_sistemu_ocinki_diyalnosti_2023.pdf), яка має фінансові, кар'єрні та моральні стимули. Під час онлайн зустрічі з менеджментом, гарантом ОНП, НПП ЕГ було підтверджено існування документально регламентованої, ефективної системи стимулювання розвитку викладацької майстерності. Так, НПП кафедри міжнародних відносин та суспільних наук за високі професійні досягнення, сумлінну працю, якісну підготовку наукових кадрів неодноразово нагороджувалися грамотами, відзнаками, похвальними листами, подяками (<https://nubip.edu.ua/node/128657>) та преміями згідно Положення про преміювання працівників НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/polozhennya_premiyuvannya.pdf). Під час зустрічі з адміністрацією та НПП ЕГ вдалося встановити факти щодо наявності практики преміювання викладачів зі спеціального фонду Університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Експертною групою відзначено, що сильною стороною ОНП є високий рівень академічної та професійної кваліфікації НПП, залучених до реалізації освітньої програми, що дозволяє досягти цілей і програмних результатів навчання. До групи забезпечення ОНП включені науково-педагогічні працівники, які активно займаються навчальною, науковою діяльністю. Процедури конкурсного добору викладачів є публічними та прозорими. В НУБіП України діє система як матеріального (преміювання за наукові досягнення), так і морального заохочення НПП (грамоти, відзнаки) до вдосконалення майстерності та професійного розвитку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Потребує розширення процес залучення роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до реалізації освітнього процесу, що є важливою складовою поліпшення якості підготовки здобувачів. ЕГ рекомендує: розробити до початку 2024/2025 н.р. план заходів із залучення роботодавців, професіоналів-практиків до реалізації освітнього процесу на ОНП "Історія України", зокрема й іноземних науковців.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ у процесі експертизи встановила загальну відповідність усіх підкритеріїв установленим вимогам щодо Критерію 6: у реалізації ОНП задіяні висококваліфіковані НПП із відповідною базовою освітою, науковими ступенями, які здійснюють дослідження відповідно до змісту ОНП і мають значні наукові доробки. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими, чіткими та зрозумілими. У НУБіП України існує дієва система морального й матеріального заохочення. Водночас потребує розширення процес залучення роботодавців, професіоналів-практиків, експертів

галузі до реалізації освітнього процесу на ОНП. Враховуючи вищезазначене, ЕГ дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

В процесі огляду матеріально-технічної бази НУБіП для ЕГ було продемонстровано бібліотеку, навчальні корпуси, спортивний комплекс, стадіони, аудиторії, що оснащені усім необхідним меблюванням та обладнанням, залу для проведення спеціалізованих вчених рад, актову залу, музеї, центр соціально-психологічної реабілітації, лабораторію іноземної мови, студентський “ІQ простір”, їдальню, аспірантську кімнату. Здобувачі мають безкоштовний доступ до мережі WI-FI. За потреби аспірантам надається кімната в гуртожитку. Для зручності здобувачів третього рівня освіти для них виділено окремий поверх. Ніхто з представників ОНП наразі там не проживає, проте, про таку можливість проінформовані. Проректор з навчально-науково-виробничих питань і адміністративно-господарської діяльності повідомив, що в НУБіП для потреби обслуговування навчальних корпусів та гуртожитків існують власні столярний та механічний цехи, меблева дільниця та ремонтна бригада. Гуртожитки та корпуси з дерев'яними перекриттями було оснащено безпечною електропроводкою, а дахи замінені на шатрові конструкції, щоб уникнути протікань. Щорічно ремонтується приблизно 300-320 кімнат в гуртожитках. Під час зустрічі з ЕГ ректор зазначив, що цього року кожен факультет надавав свої запити, щодо потреби в техніці, обладнанні, меблюванні тощо. Гроші на це фінансуються в НУБіП за схемою 1:3, де свої частки мають внести самі факультети за допомогою залучення грантів, частину - роботодавці, а частину надає ректорат. При цьому він зазначив, що попри економічну кризу та важкі умови повномасштабної війни, університет акумулював та готовий виділити необхідні ресурси для задоволення матеріально-технічних потреб факультетів. Також активно залучаються грантові кошти, та ті, що надходять від колишніх випускників університету,

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Здобувачі освіти даної ОНП мають доступ до наукової бібліотеки та репозитарію НУБіП, наукометричних баз Scopus та WoS, безкоштовний доступ до мережі Wi-Fi. Під час зустрічі з ЕГ, керівник бібліотеки повідомила, що студенти та аспіранти мають можливість скористатись платформою Research4Life, звертатись за безкоштовними консультаціями та перевіряти свої роботи на плагіат за допомогою безкоштовних ресурсів, що зазначені на офіційному сайті університету (<https://nubip.edu.ua/node/141398>). Доступ до необхідних навчальних матеріалів забезпечується за допомогою освітньої платформи Elearn. Під час зустрічі з гарантом ОНП, ЕГ, за допомогою трансляції екрану, було продемонстровано сторінку з навчальної дисципліни, викладання якої забезпечується гарантом. Зокрема на ній розміщено силабус навчальної дисципліни, методичні рекомендації, журнали відвідування та оцінок, форум запитань-відповідей, тощо. На офіційній сторінці ОНП викладено корисні посилання на платформи неформальної освіти та відео-лекції зі спеціальності (<https://nubip.edu.ua/node/119651>). Здобувачі можуть безкоштовно опублікувати власні наукові доробки у фаховому виданні “Вісник аграрної історії” (категорія Б), а також брати участь у чисельних вебінарах, круглих столах та конференціях, що проводяться в межах ЗВО (<http://surl.li/rtfzfr>). На кафедрі функціонують два студентські гуртки: англomовний та україномовний (<http://surl.li/qygef>), (<http://surl.li/qygef>), при яких діють аспірантські ради.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ мала змогу переконатись в існуванні планів евакуації, що розміщені на поверхках навчальних корпусів, наявності протипожежних систем та інструкцій щодо дій в умовах повітряної тривоги. Навчальні корпуси та гуртожитки обладнані укриттями (<https://nubip.edu.ua/node/112596>). Одне з них було нещодавно піддано капітальному ремонту. В центральному корпусі НУБіП та гуртожитку №2 працюють пункти незламності. Також ЗВО має свій не стаціонарний пункт обігріву. Укриття облаштовані згідно з чинних вимог та періодично інспектуються комісією Голосіївського РУ ГУ ДСНС. Для потреб здобувачів освіти працює оздоровчий центр НУБіП (<https://nubip.edu.ua/node/56101>), Центр соціально-психологічної служби (<https://nubip.edu.ua/node/4653>) та Центр соціально-психологічної реабілітації (<https://nubip.edu.ua/node/93954>). В останньому із зазначених, здобувачі можуть отримати анонімну, безкоштовну психологічну консультацію, пройти музикотерапію, ароматерапію, казкотерапію тощо. Також приміщення центру використовується як арт-простір під час проведення заходів з боку органів студентського самоврядування. Здобувачі освіти НУБіП мають можливість долучитися до роботи театрального гуртка, однієї з 18-ти спортивних секцій, тренажерного залу, скористатись можливостями медіа лабораторії та лабораторії іноземних мов і все це на безоплатній основі. В НУБіП діє сучасний “ІQ простір” (<https://nubip.edu.ua/node/138526>), що був відкритий в 2023 р. Він має кілька локацій, які доступні для проведення різноманітних подій. Є пандуси, системи протипожежної сигналізації, камери, системи

кондиціонування, кухня, вбиральня, конференц-зала, коворкінг з ПК та настільними іграми. Медичний кабінет облаштований в приміщенні спортивного комплексу та третьому навчальному корпусі. ЕГ відзначає, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

В результаті зустрічі з фокус-групою здобувачів ЕГ дізналась, що аспірантів регулярно повідомляють про можливість долучитись до конференцій, наукових семінарів, міжнародних шкіл, як через викладачів відповідних кафедр, наукових керівників напряду, так й через соціальні мережі, офіційний сайт НУБіП, різноманітні форми розсилок. Під час зустрічі з ЕГ, здобувачі підтвердили, що задоволені рівнем консультаційної підтримки з боку наукових керівників, викладачів та керівництва ЗВО. А також підкреслили високий рівень сприяння їх ініціативам з боку НПП та керівництва НУБіП. Вимірювання ступеня задоволеності аспірантів якістю освітнього процесу відбувається шляхом регулярного анкетування, що оприлюднюється на офіційному сайті ЗВО (<https://nubip.edu.ua/node/90928/19>) (<https://nubip.edu.ua/node/119651>). Ініціаторами опитувань виступає не лише адміністрація університету, але й органи студентського самоврядування. Раз на рік здобувачі освіти, за потреби, можуть отримати матеріальну фінансову допомогу. Під час зустрічі з фокус-групою студсамоврядування, один із здобувачів освіти підтвердив ЕГ, що отримав зазначену допомогу за станом здоров'я. Голова Ради молодих науковців гуманітарно-педагогічного факультету повідомив, що після початку повномасштабної війни відбувалось залучення продовольчих наборів, одягу, побутових речей з різних благодійних фондів для роздачі співробітникам та здобувачам НУБіП. Під час зустрічі з фокус-групами здобувачів освіти та студентського самоврядування, ЕГ дізналась, що з бюджету органів студентського самоврядування виділяються кошти для преміювання особливо активних студентів та аспірантів. Очільник соціального сектору студсамоврядування повідомив ЕГ, що здобувачі освіти можуть долучитись до численних безкоштовних заходів, що проводяться в межах НУБіП. Зокрема серед останніх із проведених ним було зазначено: іпотерапія, безкоштовні тренінги з надання домедичної допомоги, благодійні вечори тощо. ЗВО має власний спортивно-оздоровчий табір “Академічний” в Чорноморську (<https://nubip.edu.ua/node/92408>). До повномасштабної війни здобувачі освіти мали змогу отримати 50% знижку на відпочинок в ньому. Також аспіранти ОНП мають можливість скористатись послугами Центру соціально-психологічної реабілітації, відвідати спеціальні тренінги, отримати консультацію психолога, або ж ознайомитись із опублікованим списком корисних ресурсів (<https://nubip.edu.ua/node/4653>). Аспіранти мають можливість безоплатно забронювати собі коворкінг, або залу для проведення власних заходів в сучасному “ІQ-просторі” (<https://nubip.edu.ua/node/138526>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Наразі на ОНП не навчаються особи з особливими освітніми потребами. Проте під час огляду матеріально-технічної бази було зазначено, що в разі присутності в навчальній групі людей з інвалідністю, навчальний графік коригується таким чином, щоб аудиторії знаходились на перших поверхах, до яких може дістатись маломобільний здобувач освіти. Наразі пандусами облаштовано більшість навчальних корпусів університету (окрім третього). Проте ЕГ відзначає, що в університеті відсутні інклюзивні вбиральні, лише одна подібна знаходиться в спортивному комплексі. Проте, ЗВО планує позитивні зміни в даному напрямку, зокрема, згідно до програми розвитку НУБіП України “Голосіївська ініціатива–2025” (<https://nubip.edu.ua/node/3980>) передбачається реконструкція основних фондів та забезпечення благоустрою прилеглих до будівель Університету територій, проведення реконструкції інженерних мереж, доріг і тротуарів для забезпечення доступності і безпеки пересування для людей з особливими потребами, а також забезпечення дистанційного навчання для студентів з особливими освітніми потребами, створення навчальних планів для зазначеної категорії, розроблення спеціальних електронних ресурсів (аудіо та відео). Також в звіті самооцінювання зазначається, що в ЗВО розроблені реабілітаційні заняття на базі кафедри фізичного виховання, а Центр соціально-психологічної служби і навчально-наукова лабораторія “Центр соціально-психологічної реабілітації” Університету надають необхідні психологічні консультації. Особливості, щодо вступної кампанії людей з інвалідністю зафіксовано в “Правилах прийому на навчання до НУБіП” (<http://surl.li/qdxud>).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політики та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в НУБіП, в своїй основі, викладено в наступній нормативній базі: “Антикорупційна програма” (<https://nubip.edu.ua/node/18211/1>) та Положенні про попередження та протидію сексуальним домаганням і дискримінації (<http://surl.li/bjprav>). На існування даних положень та їх доступність на офіційному сайті ЗВО посилались аспіранти під час питань ЕГ про алгоритм дій в разі виникнення конфліктних ситуацій. Згідно із зазначеним Положеннями в університеті діє Комісія з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією, що надає інформаційну, консультативну підтримку керівництву

структурних підрозділів, а також отримує й розглядає відповідні скарги. Також з 2018 року в ЗВО функціонує Комісія з питань етики та академічної доброчесності, до складу якої входять й представники від здобувачів освіти (<https://nubip.edu.ua/node/76816>). Також в університеті діє практики “Скриньки довіри”. Вона існує в електронному (<https://nubip.edu.ua/node/1621/21>) та фізичному виглядах. Остання розміщена в приміщенні біля деканату. ЕГ мала змогу переконатись, що здобувачі освіти обізнані з можливістю подання скарг за її допомогою, а також поінформовані про місце розташування скриньки в межах університету. Для збирання відгуків та скарг здобувачів функціонує також і електронна форма відгуків (<https://nubip.edu.ua/feedback>). Під час зустрічі з ЕГ, голова Ради аспірантів НУБіП зазначив, що практик виникнення конфліктних ситуацій в останні роки не зафіксовано, проте Рада захищає права та інтереси аспірантів, представляє їх інтересів та готова захищати права аспірантів у разі виникненні подібних ситуацій. А голова Сенату студентської організації університету зазначив, що органи студсамоврядування періодично ініціюють опитування, зокрема, з приводу питань академічної доброчесності, що поширюються серед здобувачів освіти. ЕГ констатує, що конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальним домаганням, дискримінацією та корупцією на ОНП за час її існування не відзначалось.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

НУБіП забезпечує необхідні умови для наукового та особистісного розвитку здобувачів освіти. Сильними сторонами ЕГ відзначає активне функціонування Центру соціально-психологічної реабілітації та “IQ простору”, що надають можливості для психоемоційного розвантаження здобувачів в умовах війни. А також високий рівень консультаційної та соціальної підтримки, яку отримують здобувачі ОНП під час свого навчання та були зазначені ними під час зустрічі з ЕГ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

НУБіП наразі не має інклюзивних вбиралень (лише одну про яку зазначили як існуючу на території спортивного комплексу), а також знаходиться в процесі роботи над підвищенням рівня доступності території та навчальних корпусів для осіб з інвалідністю. ЕГ вважає, що покращення в даній сфері є необхідними для сучасного ЗВО, особливо в умовах повномасштабної війни й рекомендує й надалі продовжувати роботу за даним напрямком. Рекомендацією ЕГ є також перенесення фізичної скриньки довіри в місце, що буде мати більшу анонімність, адже наразі вона знаходиться в приміщенні, що безпосередньо передую деканату, що може потенційно відвадити здобувачів від користування нею.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище та матеріальні ресурси НУБіП задовольняють інтереси та потреби здобувачів освіти. Врахування порад ЕГ слугуватиме покращенню навчального процесу в цілому, не є критичними та залишається на розсуд ЗВО.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У відомостях про самооцінювання ЗВО зазначається, що процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП регулюються низкою документів НУБіП України: Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/pro_systemu_zabezpechenia_yakosti_2023_06_21-1.pdf), Положенням про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів ступеня PhD у НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/11.01_pro_orgyu_osv_procesu_onovlen.docx), Положенням про організацію забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/polozh.ozya_phd_2022_o.docx), Положенням про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії в НУБіП України» (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pro_osvitno-naukovi_programi.pdf). Відповідно до п. 6.6. Положення про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії в НУБіП України перегляд та оновлення освітньої програми, моніторинг навчальних планів та зміст

варіативної частини здійснюється щорічно. Управління ОНП здійснюється на адміністративному (деканат факультету) та академічному (гарант ОНП) рівнях. Зокрема, дана ОНП переглядалася щорічно, починаючи із 2020 р. (<https://nubip.edu.ua/node/119651>). Під час останнього перегляду ОНП було змінено загальну кількість кредитів із 40 до 60, розширено перелік вибірових компонент, введено ВК «Історія міжнародних зв'язків України», збільшено кількість кредитів на ОК циклу спеціальної (фахової) підготовки та вибірові компоненти ОНП. Гарант програми пояснює зміни змістового наповнення ОНП у 2023 р. пропозиціями стейкхолдерів, НПП і здобувачів.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Відповідно до п. 6.3 Положення про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pro_osvitno-naukovi_programi.pdf), до здійснення моніторингу ОНП можуть долучатися, зокрема, здобувачі вищої освіти. З метою з'ясування рівня задоволеності здобувачів освітнім процесом за даною ОНП аспіранти висловлюють свою думку через опитування у Google формі. За підсумками моніторингу відповідей здійснюється аналіз отриманих даних з оприлюдненням інфографіків (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u362/2020_opituvannya_zdobuvachiv.pdf; https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u362/2021_opituvannya_zdobuvachiv.pdf; https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u362/2022_opituvannya_zdobuvachiv.pdf; https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u362/2023_opituvannya_zdobuvachiv.pdf). На засіданнях ради аспірантів гуманітарно-педагогічного факультету (<https://nubip.edu.ua/node/91120>) проходять обговорення ОК та їх змістового наповнення даної ОНП. Зокрема, було враховано пропозицію здобувачки Є. Шевцової щодо вибору ОК із загальноуніверситетських дисциплін. ЕГ відзначила хорошу пропозицію ради аспірантів гуманітарно-педагогічного факультету щодо запровадження у 2 семестрі дослідницького блоку для роботи над дисертаційним дослідженням, а в 3-ому семестрі – продовження вивчення ОК (протокол № 12 від 30.04.2021 р.). Також, під час зустрічі з активістами студентського самоврядування ЕГ з'ясовано, що вони мають можливість брати участь у періодичному перегляді ОНП, висловлювати свої пропозиції щодо її змісту та можливих напрямів її вдосконалення як рівноправні учасники освітнього процесу, однак, здобувачів ОНП “Історія України” у студентському самоврядуванні не представлено.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Положенням про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pro_osvitno-naukovi_programi.pdf), передбачений моніторинг представників роботодавців щодо перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості. Включення роботодавців у процес періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості проходить переважно неформально – спілкування під час наукових конференцій, консультування аспірантів тощо, та меншою мірою – у межах закріплених нормативними документами процедур. Під час інтерв'ю з ЕГ представники роботодавців підтвердили, що надають рецензії із пропозиціями щодо удосконалення ОНП (зокрема, щодо розширення переліку вибірових компонентів, введення ВК “Історія міжнародних зв'язків України”, збільшення кількості кредитів на ОК циклу спеціальної (фахової) підготовки та вибірових компонентів). Разом із цим, опитані представники роботодавців не проходили анкетування щодо вдосконалення якості цієї ОНП (зустріч 7). В Університеті діють ради роботодавців (<https://nubip.edu.ua/node/21573>; <https://nubip.edu.ua/node/63101>) та проводяться щорічні анкетування (<https://nubip.edu.ua/node/119651>). Під час бесіди з роботодавцями було отримано позитивні відгуки про дану ОНП, про важливість підготовки таких фахівців, які є затребуваними на ринку праці.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В Університеті функціонує відділ з працевлаштування випускників (<https://nubip.edu.ua/node/6882>) який збирає інформацію щодо наявності вакансій (<https://nubip.edu.ua/node/25563>). ЕГ встановлено, що в НУБіП України існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Гуманітарно-педагогічний факультет і кафедра міжнародних відносин та суспільних наук відслідковує траєкторію працевлаштування випускників. Випускники ОНП працюють в НУБіП України (С. Білан, Р. Сопівник, Л. Лановіюк, Н. Кравченко, О. Кропивко, В. Хвіст, М. Поливач), в інших закладах освіти (К. Левчук, С. Живора, О. Грибенко, А. Махінко, А. Оліцький, Л. Пилипенко). Випускники ОНП “Історія України” продовжують традиції наукової школи істориків-аграрників Л. Беренштейна з вивчення історії аграрної освіти і науки в Україні.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ході інтерв'ю було з'ясовано, що процедура внутрішнього забезпечення якості ОНП здійснюються відповідно до Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/pro_systemu_zabezpechenia_yakosti_2023_06_21-1.pdf). Моніторинг і періодичний перегляд ОНП здійснюють гарант і група забезпечення ОНП на засіданнях робочої групи та кафедри міжнародних відносин та суспільних наук. Проведення регулярного моніторингу якості освітньої програми та якості освітньої діяльності дає змогу звернути увагу на встановлення недоліків та водночас пропозицій аспірантів щодо освітніх компонентів, вибіркових дисциплін, набуття ними концептуальних і методологічних знань, спеціалізованих умінь і навичок; оновлення матеріально-технічної бази, необхідної для якісної підготовки здобувачів; розширення внутрішньої й міжнародної академічної мобільності як здобувачів, так і науково-педагогічних працівників, задіяних у реалізації ОНП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Гарант і група забезпечення ОНП вчасно вийшли на процедуру акредитації ОНП «Історія України», оскільки дія сертифікату про акредитацію чинна до 25.04.2024 р. Розробники ОНП проаналізували і врахували зауваження та пропозиції, висловлені під час здійснення попередніх акредитацій програм інших спеціальностей. ЕГ відзначає, що удосконалення відбулися у активізації участі здобувачів та НПП у програмах міжнародної академічної мобільності; збільшенні публікаційної активності в провідних закордонних та вітчизняних фахових виданнях, які індексуються у наукометричних базах Scopus, Web of Science; заохоченні здобувачів до використання міжнародних наукометричних баз даних Scopus і Web of Science при публікації результатів досліджень; оновленні інформації про освітній процес (Відділ аспірантури – Положення (<https://nubip.edu.ua/node/90928/4>); роботу стейкхолдерів на сайті Університету; зроблено акцент у наукових публікаціях НПП на відповідність тим освітнім компонентам, які вони забезпечують; употужнено систему автоматизованої перевірки на плагіат наукових публікацій.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У процесі опрацювання документації та під час інтерв'ю з адміністрацією, стейкхолдерами та здобувачами вищої освіти ЕГ було з'ясовано, що в академічній спільноті ЗВО приділяється належна увага формуванню культури якості, яка сприяє постійному розвитку ОНП та удосконаленню освітньої діяльності на цій програмі. НУБіП України всіляко сприяє залученню різних груп стейкхолдерів до процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП. В Університеті культура якості регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/nakaz_no_1170_vid_29.10.2021_r.pdf), Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/pro_systemu_zabezpechenia_yakosti_2023_06_21-1.pdf) та Положенням про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pro_osvitno-naukovi_programi.pdf). В Університеті для учасників освітнього процесу проводяться заходи з інформування та популяризації академічної доброчесності. ЕГ під час проведення інтерв'ю не було виявлено порушень культури якості. Вищезазначене, дає підстави стверджувати, що в НУБіП України відбувається формування культури якості, що сприяє розвитку ОНП та освітній діяльності на ній.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильними сторонами ОНП у контексті Критерію 8 слід вважати тривалу практику збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників; здатність робочої групи самостійно шукати і виправляти недоліки, що виникають під час реалізації ОНП; активна співпраця з потенційними роботодавцями, що включає наукове консультування аспірантів, надання рецензій із пропозиціями щодо удосконалення ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Недоліком, який не є суттєвим, ЕГ вважає 1) відсутність здобувачів ОНП «Історія України» у Раді аспірантів НУБіП України; 2) не всі представники роботодавців проходять анкетування щодо вдосконалення якості цієї ОНП. Експертна група рекомендує, починаючи із 2024/2025 н.р. заохочувати аспірантів ОНП «Історія України» брати активну участь у Раді аспірантів НУБіП України, що збільшить можливості набуття соціальних навичок та відповідальної громадянської позиції, та залучати всіх представників роботодавців проходити анкетування.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОНП “Історія України” НУБіП України загалом, відповідає своїми якісними характеристиками за всіма підкритеріями Критерію 8: послідовне дотримання визначених ЗВО процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП; існування практики збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар’єрного шляху випускників; вчасне реагування на виявлені недоліки при реалізації ОНП; врахування результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти при її перегляді; сформована культура якості освіти в академічній спільноті (повна відповідність за підкритеріями 8.1, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7). Одночасно, не дає змоги говорити про найвищу оцінку цієї ОНП неповнота зворотного зв’язку щодо її якості від зацікавлених осіб – випускників, викладацького складу й представників роботодавців (часткова відповідність за підкритеріями 8.2, 8.3). Ураховуючи сильні сторони ОНП, її загальну відповідність підкритеріям Критерію 8, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ЕГ робить висновок, що ОНП “Історія України” та освітня діяльність НУБіП України за даною програмою відповідають рівню В за Критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов’язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедури, що регулюють права та обов’язки всіх учасників освітнього процесу в НУБіП, відображені у відповідній нормативно-правовій базі, що розміщена на офіційному сайті університету: Статуті НУБіП України (<http://surl.li/enyuu>), Програмі розвитку на 2021-2025 роки (<http://surl.li/enyuv>) та низці нормативних положень, що знаходяться в постійному та відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО (<https://nubip.edu.ua/node/12654>). Правила та процедури, що в них прописані є доступними, чіткими та зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу. Під час зустрічі з фокус-групою здобувачів ЕГ мала змогу переконатись, що здобувачі освіти належним чином обізнані з власними правами та обов’язками. Зокрема, в розмові посилялись на окремі з постанов та зазначали про їх розміщення у загальному доступі на сайті університету.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОНП на 2024 рік оприлюднений на офіційному сайті університету (<https://nubip.edu.ua/node/119651>). Відгуки та рекомендації щодо його (проекту) змісту пропонується надсилати безпосередньо гаранту ОНП. Для цього на зазначеному сайті розміщено його робочий, особистий телефон та адресу електронної пошти. Під час зустрічі з ЕГ гарант підтвердив функціонування зазначеної процедури. Під час зустрічі з фокус-групою роботодавців ЕГ дізналась, що свої побажання, щодо змін в ОНП вони, переважно, висловлюють через прямий контакт з гарантом та викладачами факультету. Також окремі з них зазначили, що були залучені до засідань кафедр, або ж приходили як гості НУБіПу на різноманітні науково-просвітницькі події.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОНП “Історія України”, у якій зазначено цілі, очікувані результати навчання та освітні компоненти, розміщені на офіційному веб-сайті НУБіП (<https://nubip.edu.ua/node/119651>). Там же розміщені версії ОНП за попередні 2020-2023 роки.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЕГ мала змогу переконатись, що всі учасники освітнього процесу належним чином ознайомлені зі своїми правами та обов'язками. Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є зрозумілими та доступними для ознайомлення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Під час зустрічі з фокус-групою роботодавців, ЕГ мала змогу переконатись, що пропозиції щодо внесення змін до ОНП, надаються, переважно, шляхом провадження неформальної комунікації. ЕГ рекомендує автоматизувати та уніфікувати збір пропозицій від стейкхолдерів, що допоможе зберегти їх цілісність та систематизацію.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОНП, що акредитується, відповідає критерію щодо прозорості та публічності. Зазначена ЕГ рекомендація слугує для покращення освітнього процесу та не носить критичного характеру. Відсутність автоматизованого збору відгуків від зовнішніх стейкхолдерів не шкодить якості освітнього процесу, адже компенсується завдяки тісній взаємодії між НППІ, гарантом та стороною потенційних роботодавців.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Освітньо-наукова програма "Історія України" за своїм змістом здатна сформувати у здобувачів вищої освіти спеціально-історичні, загально-методологічні, педагогічно-методичні та комунікаційні компетентності. Освітні компоненти, включені до навчального плану, дотичні до тематики наукових досліджень аспірантів і забезпечують повноцінну підготовку до дослідницької (ОК1 Філософія науки, ОК 4 Організація проведення наукових досліджень, ОК 7 Актуальні проблеми історичного дослідження) та викладацької діяльності (ОК 3 Педагогіка та управління закладами вищої освіти, ОК 8 Науково-педагогічна практика). ЕГ також відзначає наявність освітніх компонент, які відповідають загальному спрямуванню наукової історичної школи Університету - ОК 5 Аграрна історія України, ОК 6 Вітчизняна та зарубіжна історіографія аграрної історії. Вибіркові дисципліни вільного вибору корелюються з тематикою наукових досліджень аспірантів, наприклад аспірант I року навчання Ніколаєв О. обрав ДВВ - Сучасні методи та підходи дослідження вітчизняної історії, Історія аграрної освіти та науки, а також дисципліну з числа запропонованих до магістерських програм неісторичної спеціальності Аграрна політика України в умовах глобалізації з метою визначення політичної складової в роботі з питань розвитку буряківництва; аспірант I року навчання Іващук М. досліджуючи діяльність Верховної Ради України в 2014-2019 рр., обрав дисципліни - Сучасні методи та підходи дослідження вітчизняної історії, Актуальні питання історії України в міжнародному вимірі, Політична історія України ХХ - початку ХХІ ст.; аспірант IV року навчання Сорокін А., досліджуючи діяльність Київської міської Ради 1990-1994 рр., з-поміж інших ДВВ обрав Історичну регіоналістику, яка безпосередньо відповідає його науковим інтересам тощо. ЕГ відзначає наявність можливості та її практичної реалізації обрання ДВВ з інших спеціальностей, які відповідають науковим інтересам здобувачів (відповіді Університету на запити ЕГ - <https://office.nau.gov.ua/v1/accreditation-folder/10625>).

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Експертна група після вивчення відомостей самооцінювання (таблиця 2) та результатів відеоконференцій із здобувачами та викладачами пересвідчилась у відповідності наукової діяльності аспірантів напряміві досліджень наукових керівників. Проф. Стрілець В.В. досліджує аспекти політичної історії країни, зокрема ролі статистичних органів і є науковим керівником здобувачів Сорокіна А.А. «Київська міська Рада народних депутатів I (XXI) скликання (1990–1994 рр.): вибори, організація, діяльність», Алеєвої Я.А. «Політика пам'яті щодо жертв політичних репресій в пострадянських країнах», Шевцової Є. С. «Історико-краєзнавча діяльність статистичних органів в Україні (друга половина ХІХ – початок ХХ століть); проф. Любовець О.М. досліджує історію аграризму в діяльності політичних партій є науковим керівником здобувачів Іващука М.В. «Діяльність політичних партій і блоків у складі

Верховної Ради України восьмого скликання (2014-2019)» та Ніколаєва О.А. «Буряківництво в Україні: становлення, тенденції та особливості розвитку (XIX-XXI ст.)». Здобувачі під час відеоконференції висловили задоволення як змістовним, так і організаційним рівнем наукового керівництва.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

НУБіП організаційно та матеріально забезпечує аспірантів ОНП можливістю для проведення власних наукових досліджень та подальшої їх апробації. Аспіранти мають безкоштовний доступ до послуг бібліотеки: користування книжковим фондом, визначення УДК, програм з перевірки плагіату, наукового репозитарію, каталогів, наукометричних баз Scopus та WoS. На кафедрі функціонують два студентські гуртки: англomовний та українomовний: "Історія України. Історія рідного краю. Історія родини" (<http://surl.li/qygef>), "History of Ukraine. The history of native Land. Family history" (<http://surl.li/qygcfc>), при них діють аспірантські ради. Здобувачі освіти даної ОНП можуть апробувати результати власних наукових доробків у журналі "Вісник аграрної історії", що є фаховим (категорія Б). ЕГ мала змогу переконатись, що здобувачі обізнані у цьому та вже використовують дану можливість. Статті, що подаються до видання проходять попередню перевірку на плагіат та публікуються безкоштовно. Також в НУБіП впроваджена електронна система подачі тез та статей для участі конференціях (<http://econference.nubip.edu.ua>). Під час зустрічі з однією з фокус-груп, ЕГ дізналась, що п'ятеро здобувачів ОНП, що акредитується вже подали заявку на цьогорічну конференцію "Сучасна гуманітарна наука в інтерпретації молодих дослідників" (<https://nubip.edu.ua/node/90655>), а завідувачка кафедри журналістики та мовної комунікації повідомила, що один з аспірантів ОНП Сорокін А. виступав на зазначеній кафедрі з доповіддю, щодо питання мовної політики в СРСР. Подібна взаємодія кафедр надає аспірантам можливість відчувати міждисциплінарність власних знань, застосувати їх на практиці. Здобувачі освіти ОНП долучаються до різноманітних круглих столів, вебінарів та конференцій, що відбуваються в межах НУБіП (<http://surl.li/rtstfr>). Під час зустрічі з фокус-групою студентського самоврядування та здобувачів, ЕГ дізналась, що з бюджету органів студентського самоврядування виділяються кошти для преміювання активних студентів та аспірантів. Також з нього виділяються кошти для компенсації витрат здобувачів під час виїзних конференцій та заходів. Аспіранти можуть отримати й відшкодування коштів за оплату публікації у фахових виданнях поза університетом. У звіті самооцінювання, зазначено, що наразі випускова кафедра працює над двома ініціативними темами "Вивчення соціально-економічного та суспільно-політичного розвитку України: аграрний аспект" (0109U007117) та "Українська державність у міжнародному вимірі: традиції, досвід і перспективи". А одна зі здобувачок залучена до участі у фундаментальному проєкті "Історична політика європейських країн щодо України: пошук консолідуючої платформи спільного історичного минулого", запланованому до подання на конкурс МОН України.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

НУБіП України забезпечує можливості для долучення здобувачів вищої освіти ОНП до міжнародної академічної спільноти, зокрема, ЗВО є членом Великої Хартії університетів (<https://nubip.edu.ua/node/1410>) та шляхом укладання угод про співпрацю. В Університеті налагоджено чітку систему поширення інформації про можливості долучення до міжнародної академічної спільноти, зокрема через сторінку «Пресцентр – Найближчі події» (<https://nubip.edu.ua/press>) та сторінку ННЦ міжнародної діяльності де розміщується інформація про навчання, стажування й обмін студентами й аспірантами за кордоном (<https://nubip.edu.ua/node/13>). Цими та іншими підрозділами НУБіП України за участі наукових керівників забезпечено повноцінну можливість залучення аспірантів ОНП до міжнародної академічної спільноти, а саме: здобувачі Я. Алєєва та Є. Шевцова закінчили Міжнародну зимову школу "Соціальні та культурні аспекти Європейських студій" в рамках імплементації проєкту Жана Монне (SCAES) (<https://nubip.edu.ua/node/104590>); здобувачі А. Сорокін, Є. Шевцова, Я. Алєєва є слухачами курсу відкритих лекцій, що реалізується в межах міжнародного проєкту Erasmus+ за напрямом Jean Monnet Module «Implementation of European values as a basis of democracy in Ukraine» (<https://nubip.edu.ua/node/120692>); Є. Шевцова – слухачка Естонської школи дипломатії (ESD) (<https://nubip.edu.ua/node/137359>; <https://nubip.edu.ua/node/141619>). Аспіранти ОНП взяли участь у проведених заходах Київської школи дипломатичних мистецтв (<https://nubip.edu.ua/node/115639>; <https://nubip.edu.ua/node/120418>). Під час інтерв'ю ЕГ з'ясувала, що здобувачі вищої освіти ОНП відкриті до спілкування, беруть участь у міжнародних стажуваннях (А. Сорокін, Є. Шевцова, Я. Алєєва), міжнародних конференціях, публікують результати дисертаційних досліджень у зарубіжних (А. Сорокін, Є. Шевцова) і вітчизняних (А. Сорокін, Є. Шевцова, Я. Алєєва) наукових виданнях, однак, у аспірантів відсутні публікації іноземними мовами.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

ЕГ переконалася, що наукові керівники здобувачів вищої освіти ОНП мають досвід керівництва та участі виконання наукових проєктів. За результатами аналізу сайту НУБіП України, відомостей про самооцінювання, публікаційної активності наукових керівників аспірантів встановлено, що їхні дослідження переважно пов'язані з виконанням тем НДР «Вивчення соціально-економічного та суспільно-політичного розвитку України: аграрний аспект» (0109U007117), НДР «Українська державність у міжнародному вимірі: традиції, досвід і перспективи» (науковий керівник О. Любовець), НДР «Міжкультурна комунікація в соціальних практиках як фактор формування цивілізаційної ідентичності громадян України в повоєнний період» (110/3-ф-2024), що фінансується державним бюджетом (В. Стрілець, О. Любовець). Наукові керівники є активними дослідниками, мають як одноосібні так і спільні зі здобувачами вищої освіти публікації, результати наукових досліджень оприлюднюються на сторінках вітчизняних та зарубіжних періодичних наукових видань, у тому числі в журналах, що індексуються наукометричними базами Scopus та Web of Science. ЕГ ознайомила з інформацією оприлюдненою на сторінці Аспірантура ОНП «Історія України», спеціальність 032 Історія та археологія (<https://nubip.edu.ua/node/119651>) щодо тем дослідження здобувачів, і підтверджує позитивну кореляцію тем наукових пошуків здобувачів вищої освіти ОНП напрямом досліджень наукових керівників. Зважаючи на зазначене вище, ЕГ констатує практику участі наукових керівників і аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Основними нормативними документами, що врегульовують питання дотримання культури академічної доброчесності в ЗВО є Положення про академічну доброчесність у НУБіП України та Положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських, бакалаврських та інших робіт на наявність плагіату у НУБіП України. Вони розміщені у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО (<https://nubip.edu.ua/node/12654>). У Цифровій бібліотеці НУБіП - репозитарії (<https://nubip.edu.ua/node/67927>) розміщуються наукові праці НПП та здобувачів освіти, які відповідно до Положення про академічну доброчесність, проходять перевірку на плагіат. В ЗВО проводяться тематичні заходи, присвячені темі академічної доброчесності, правилам оформлення наукових робіт. На початку навчання, здобувачі підписують Декларацію про академічну доброчесність. Кваліфікаційні роботи аспірантів, статті, що публікуються ними у фаховому виданні ЗВО «Вісник аграрної історії» проходять обов'язкову перевірку на плагіат за допомогою програми Unichek. З 2018 року в університеті працює Комісія з етики та академічної доброчесності (<https://nubip.edu.ua/node/50083>), що розглядає та аналізує окремі випадки можливого порушення академічної доброчесності на підставі протоколів аналізу звіту подібності перевірених текстів навчальних видань у програмі Unichек та надає пропозиції, щодо накладання відповідних санкцій в разі її порушення. Також в звіті самооцінювання відмічено, що зазначена Комісія приймає рішення про рекомендацію доробків викладачів до затвердження на НМР та ВР університету, або ж повернення їх на доопрацювання. Під час зустрічі з ЕГ, заступниця декана повідомила, що перед подання своїх праць до Вченої ради наукові працівники обов'язково проходять перевірку на плагіат. За вже зазначеним Положенням про академічну доброчесність встановлюється, що, в разі порушення академічної доброчесності, науково-педагогічні та наукові працівники Університету можуть бути притягнені до таких видів відповідальності: відмова у присудженні/позбавлення/відмова в присвоєнні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання, позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади. Випадків порушення академічної доброчесності з боку НПП та аспірантів на даній ОНП за період її існування виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст ОНП «Історія України» відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності, теми досліджень аспірантів дотичні до напрямів наукових досліджень керівників. Теми аспірантів співвідносяться з проблематикою наукової школи істориків НУБіП щодо досліджень соціально-економічної (аграрної) історії України). Адміністрація вишу, наукові керівники проявляють увагу підготовці та публікації результатів досліджень, завдяки чому здобувачі мають широкі можливості до апробації результатів власних наукових досліджень за допомогою публікації у фаховому виданні НУБіП та участі в різноманітних конференціях, круглих столах, діяльності гуртків (проблемних груп). Наукове керівництво здобувачами вищої освіти ОНП здійснюють активні дослідники, спроможні надавати якісні наукові консультації. НУБіП України організаційно й матеріально забезпечує в межах ОНП можливості для проведення, апробації та оприлюднення отриманих результатів дисертаційних досліджень. Наукові керівники здобувачів вищої освіти ОНП мають досвід керівництва та виконання наукових проєктів. Наукові керівники мають як одноосібні так і спільні зі здобувачами вищої освіти публікації, результати наукових досліджень оприлюднюються на сторінках вітчизняних та зарубіжних періодичних наукових видань, у тому числі в журналах, що індексуються наукометричними базами Scopus і Web of Science. У НУБіП України формується культура академічної доброчесності учасників освітнього процесу. Експертна група засвідчує можливість ЗВО сформувати відповідні разові спеціалізовані вчені ради для атестації здобувачів, які проходять підготовку за ОНП спеціальності 032 Історія та археологія.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

ЕГ засвідчує поки єдиний приклад академічної мобільності у аспірантки Щевцової Є. Рекомендується посилити увагу до систематичних пошуків можливостей для долучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю. Рекомендується залучення здобувачів до спільної з науковими керівниками участі в дослідницьких проектах та грантових програмах. Для покращення процесу інтернаціоналізації наукових здобутків аспірантів. ЕГ рекомендує посилити публікаційну активність аспірантів шляхом написання статей за темами наукового дослідження іноземними мовами.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОНП "Історія України" загалом відповідає визначеному критерію, а зазначені слабкі сторони не перешкоджають реалізації ОНП за основними показниками. ОНП має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 10.2, 10.3, 10.5, 10.6 (сформованість наукового середовища; наявність критичної маси наукового потенціалу на ОНП, який сприяє якісній підготовці кадрів найвищої кваліфікації; дослідницька активність наукових керівників, які мають як одноосібні, так і спільні зі здобувачами вищої освіти публікації, в тому числі в журналах, що індексуються наукометричними базами Scopus і Web of Science), які стали вирішальними при оцінюванні. Виявлена слабка сторона за підкритерієм 10.4 може бути усунена впродовж нетривалого часу. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки ЕГ зробила висновок щодо достатньої відповідності ОНП за критерієм 10 рівню В.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Експертна група констатує ефективну співпрацю з керівництвом ЗВО та гарантом ОНП. ЕГ висловлює подяку адміністрації, науково-педагогічним працівникам, співробітникам, здобувачам та всім учасникам освітнього процесу за доброзичливу та дієву співпрацю в проведенні акредитаційної експертизи.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Докашенко Галина Петрівна

Члени експертної групи

Синявська Лариса Іванівна

Лоза Анна Миколаївна